

Силабус курсу Антикризове управління

Ступінь вищої освіти – магістр
Спеціальності: 073 «Менеджмент»
Освітньо-професійна програма «Управління персоналом»

Рік навчання: 3
Семестр: 5

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

к.е.н., доц., доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу **Котис Наталія Володимирівна**

Контактна інформація

natakotys@gmail.com, +380979428055

Опис дисципліни

Дисципліна «Антикризове управління» спрямована на отримання фундаментальних знань та практичних навичок з управління кризами на підприємствах (в організаціях) та формування у студентів сучасного системного та ризикоорієнтованого мислення. Навчальна дисципліна зорієнтована на отримання професійних здатностей: ідентифікувати кризи, діагностувати причини їх виникнення та оцінювати наслідки для діяльності організації; уміння вибудовувати логічно-структурні схеми моніторингу кризових явищ та аналізу їх наслідків; приймати рішення з удосконалення інструментарію антикризового управління; уміння розробляти програму антикризових заходів та знаходити оптимальні важелі її реалізації на основі оперування спеціальним економічним інструментарієм антикризового управління з урахуванням специфіки діяльності організації та впливу ситуативних чинників внутрішнього й зовнішнього середовища; здатності своєчасно розпізнавати симптоматику та запобігати руйнівному впливу кризових явищ на діяльність підприємств та організацій.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/2	Тема 1. Теоретичні основи виникнення та розвитку криз в економіці	Знати основні ознаки та причини настання криз на макрорівні та розуміти причин циклічності розвитку економіки	Тести, опитування, дискусійне обговорення, виконання практичних завдань

2/2	Тема 2. Передумови та розвиток криз на підприємствах	Розуміти специфічні ознаки настання різних видів криз в різних функціональних сферах діяльності організації	Тести, опитування, дискусійне обговорення, виконання практичних завдань
2/2	Тема 3. Антикризове управління підприємством	Засвоїти основні принципи та концепції антикризового управління	Тести, опитування, дискусійне обговорення, виконання практичних завдань
2/2	Тема 4: Антикризове управління в умовах глобальних викликів	Володіти основними прийомами сучасного менеджменту щодо забезпечення стійкого стану та розвитку організації	Тести, опитування, дискусійне обговорення, виконання практичних завдань
4/4	Тема 5. Криза збуту та постачання	Знати методики проведення діагностики кризи збуту підприємства Володіти сучасним інструментарієм управління кризою постачання	Тести, опитування, дискусійне обговорення, виконання практичних завдань
2/2	Тема 6. Виробничо-технологічна криза та шляхи її подолання	Знати методики проведення діагностики виробничо-технологічної кризи та володіти сучасним інструментарієм управління нею	Тести, опитування, дискусійне обговорення, виконання практичних завдань
4/4	Тема 7. Організаційна криза та шляхи її подолання	Знати методики проведення діагностики організаційної кризи та володіти сучасним інструментарієм управління нею	Тести, опитування, дискусійне обговорення, виконання практичних завдань
4/4	Тема 8. Криза управління персоналом та шляхи її подолання	Знати методики проведення діагностики кризи персоналу та володіти сучасним інструментарієм управління нею	Тести, опитування, дискусійне обговорення, виконання практичних завдань
4/4	Тема 9. Фінансова криза підприємства та шляхи її подолання	Знати методики проведення діагностики фінансової кризи та володіти сучасним інструментарієм управління нею	Тести, опитування, дискусійне обговорення, виконання практичних завдань
4/4	Тема 10. Формування антикризової програми підприємства	Засвоїти загальний алгоритм розробки антикризової програми розвитку підприємства	Тести, дискусійне обговорення, виконання практичних завдань

Літературні джерела

1. Антикризове управління: навч.-мет. посіб. для самостійної роботи / уклад. Птахіна О.М.; Держ. закл. „Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка, Старобільськ : Видво ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка, 2017. 164с.

2. Борзенко В. І. Антикризове управління: навчальний посібник. Видавництво Іванченка І. С., 2016. 232 с.
3. Васильєва Т.А. Держава, підприємства та банки в системі антикризового управління: монографія. Суми: Вид. «Ярославна», 2013. 488 с.
4. Глуценко С. В., Івахненков С. В. Антикризове управління на підприємстві: фінансовоорганізаційні аспекти. Конспект лекцій : навч. посіб. Івахненков. Київ : НаУКМА, 2020. 92 с. URL: http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/18066/Antykryzove_upravlinnia_na_pidprijemstvi_finansovo-orhanizatsiini_aspekty%20.pdf?sequence=1&isAllowed=y
5. Коваленко В.В., Суганяка М.В., Фучеджи В. І. К Антикризове фінансове управління в системі суб'єктів економічної діяльності: методи та інструменти оцінювання : монографія. Одеса., 2013. 381 с
6. Кодекс України з процедур банкрутства. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#Text>.
7. Котис Н.В., Здреник В.С. Інформаційно-комунікаційне забезпечення антикризового управління підприємством. Сучасна фінансова політика України: проблеми та перспективи: збірник тез ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції. Київ, 2021. С. 64-68
8. Котис Н.В., Ціщик Р. В. Вдосконалення системи управління підприємством на основі статистичного аналізу його діяльності. Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Економічні науки. Випуск 2 (61). 2021. С. 57-61 URL: <http://journals.maup.com.ua/index.php/economics/article/view/1076/1587>
9. Кривов'язюк І.В. Антикризове управління підприємством : навчальний посібник. 3-тє видання, доповн. і переробл. Київ : Видавничий дім "Кондор", 2020. 396 с. URL: <https://is.gd/5w8LmS>
10. Крупка М. І., Рубаха М. В., Барилук І. В. Стратегії фінансування розвитку бізнес-структур в Україні: монографія. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2016. 310 с.
11. Кульчій І.О. Антикризове управління: навчальний посібник. Полтава: ПолтНТУ, 2016. 120 с.
12. Кульчій О. І. Антикризове управління : навч. посіб. Полтава : ПолтНТУ, 2016. 120 с.
13. Лігоненко, Л. О. Антикризове управління підприємством: підручник. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. 824 с.
14. М.О. Багорка, В.В. Писаренко, Кадирус І.Г., Юрченко Н.І. Антикризівий маркетинг: навч. посіб. Дніпро: Пороги, 2021. 340 с. URL: <https://is.gd/nYZjl2>
15. Поважний О. С. Антикризове управління економічною безпекою: монографія Донец. держ. ун-т упр. Донецьк: ВІК, 2010. 309 с.
16. Скібіцька Л. Антикризівий менеджмент: навч. посібн. К.: ЦУЛ, 2017. 584 с.
17. Сурніна-Далекорей О. Антикризівий менеджмент: навчально-методичні рекомендації. Навчально-методична серія «КАФЕДРА». Ужгород, 2020. 32 с.
18. Терещенко О.О. Антикризівий фінансове управління на підприємстві: Монографія. До. КНЕУ, 2004. 268 с.
19. Терещенко О.О. Фінансова санація та банкрутство підприємств: навч. посібник К.:КНЕУ, 2004. 412 с.
20. ТОВАЖНЯНСЬКИЙ В.Л. Антикризівий механізм сталого розвитку підприємства : монографія за ред. д-ра екон. наук, проф. П. Г. Перерви та д-ра техн. наук, проф. Л. Л. ТОВАЖНЯНСЬКОГО. Х. : Віровець А. П. : Апостроф, 2012. 703 с.
21. Хвесик М. А. Антикризівий управління економічною безпекою в умовах викликів фінансово-економічної глобалізації (державний і регіональний виміри): монографія НАН України, Рада по вивч. продукт. сил України. Донецьк: Юго-Восток, 2010. 324 с.
22. Ціщик Р., Котис Н. Інформаційно-статистичне забезпечення антикризового управління підприємствами. Економічний аналіз. Том 32, № 3, С. 216-222 URL:

<https://www.econa.org.ua/index.php/econa/article/view/2199>

23. Ціщик Р.В., Котис Н.В. Обґрунтування використання статистичного забезпечення для антикризового управління підприємством. Управління ресурсним забезпеченням господарської діяльності підприємств реального сектору економіки : матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю, 27 жовтня 2022 р. Полтава : ПДАУ, 2022. С.112-114

24. Чернявський А. Д. Антикризове управління підприємством: навч. посіб. Київ: МАУП, 2006. 256 с.

25. Шкільняк М.М., Овсянюк-Бердадіна О.Ф., Крисько Ж.Л., Демків І.О. Менеджмент: навчальний посібник. Тернопіль: Крок, 2017. 252 с.

26. Штангрет А. М. Антикризове управління підприємством: навч. посіб. К.: Знання, 2007. 336 с.

27. Яковенко О.І. Антикризове управління підприємством в умовах пандемії COVID-19. Причорноморські економічні студії. Видавничий дім «Гельветика», Випуск 74. 2022. С. 163-167.

28. Cichocki M. A., Grzegorz Grosse T. The aspects of a crisis: An analysis of crisis management from an economic and political perspective. Warsaw: Natolin European Centre, 2016. 209 p.

29. Organizing in Times of Crisis. Collaborative Open Course for Master Programs in Business Administration, Management and Organization Studies URL: <https://timesofcrisis.org/course-materials/class-1-crisis-and-organization-studies/>

30. The Essential Guide to Crisis Management. URL: <https://www.smartsheet.com/content/crisis-management-guide>

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Антикризове управління» визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Оцінка визначається як середнє арифметичне з оцінок (за тести, опитування, завдання), отриманих під час занять з 1-ої по 4-у теми. Кожен здобувач має бути оцінений не рідше як раз на два заняття	Модульна робота складається з 2-х теоретичних питань (25 балів за кожне) та управлінського завдання (50 балів)	Оцінка визначається як середнє арифметичне з оцінок (за тести, опитування, завдання), отриманих під час занять з 5-ої по 10-у теми. Кожен здобувач має бути оцінений не рідше як раз на два заняття	Модульна робота складається з 2-х теоретичних питань (25 балів за кожне) та управлінського завдання (50 балів)	Оцінка визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих в процесі виконання тренінгових завдань	Оцінка за виконане завдання	Два теоретичні питання по 30 балів за кожне та одне управлінське завдання – 40 балів.

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом